Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 45 (545) ◆ Четвер, 11 березня 1993 року ◆ Ціна 8 крб.

ПРО НАМІР виступити найближчим часом з пропозицією укласти тісніший економічний союз між державами СНД заявив Прем'єр-міністр Білорусі В. Кебич. Така ініціатива зумовлена тим, що дезинтеграційні процеси погрожують поставити економіку на межу катастрофи. За словами В. Кебича, його ідею поділяють керівники Росії та Казахстану. Білоруський прем'єр вважає, що тісніший економічний союз допоможе зміцнити співдружність.

УЧОРА в Москві розпочався VIII позачерговий з'їзд народних депутатів Росії. Після тривалої і гострої дискусії про порядок денний учасники зібрання вирішили обговорити постанову попереднього з'їзду щодо стабілізації конституційного ладу, розглянути питання про референдум, а також про дотримання вищими органами державної влади і посадовими особами чинної Конституції країни. З'їзд продовжує роботу.

До 179-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка

«І МЕНЕ В СІМ'Ї ВЕЛИКІЙ...»

Вдивляючись у далечінь історії, розбудовуючи нині нашу незалежну Українську державу, ми знову і знову звертаємося до мудрості і слова Тараса Шевченка. Його гуманізм, свободолюбство, ідеали соціальної і національної справедливості, заклик до народів жити в мирі і злагоді актуальні в усі часи.

На повний голос звучали вони під склепінням Національного академічного театру опери і балету України, де відбувся великий урочистий Шевченківський вечір.

Вступним словом його відкрив віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський.

Вечір, на якому були Президент України Леонід Кравчук, Голова Верховної Ради України Іван Плющ, перший віце-прем'єр-міністр України Ігор Юхновський, голова Комітету по державних преміях України імені Т. Шевченка Олесь Гончар, завершився великим концертом.

За творчу працю

9 березня у київському Будинку вчителя відбулося урочисте засідання Комітету по Державних преміях України імені Тараса Шевченка спільно з представниками творчих спілок та громадськості.

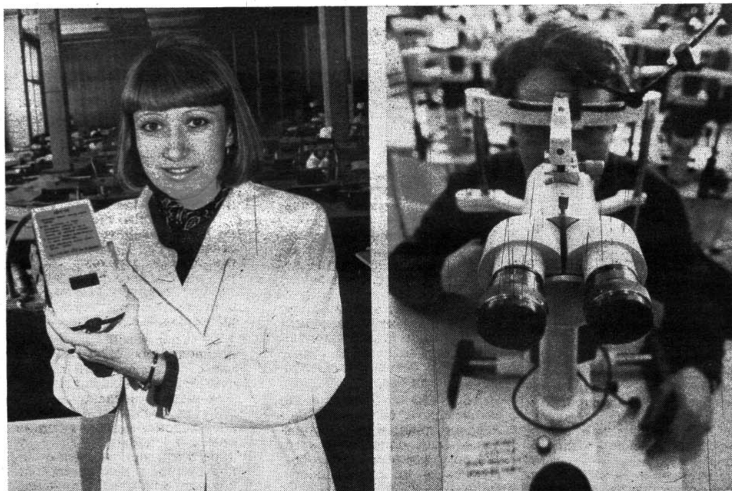
Голова Комітету, письменник-академік Олесь Гончар вручив лауреатам дипломи та почесні відзнаки, побажав їм нових творчих успіхів у справі розбудови культури, духовності незалежної Української держави.

Нагороджених тепло вітали віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський, композитор Олександр Білаш.

НІЖИНСЬКИЙ ДІАГНОЗ

Ніжинський завод «Прогрес» дедалі впевненіше завойовує ринок своєю конверсійною продукцією. Один з найпрестижніших напрямів конверсії — виготовлення медичної техніки. Ось, приміром, аналізатор білірубіну, який демонструє інженер-технолог Ніна Григорович. Достатньо таким маленьким приладом торкнутися шкіри немовляти, як на спеціальному табло з'являються необхідні дані про загальний стан дитини та її захворюваність. Цей прилад гідно оцінили як медики, так і батьки дітей. На іншому фото зафіксовано налагодження іншого приладу прогресівців — лампи для іридодіагностики. Завдяки унікальним можливостям цього оптичного приладу по райдужній оболонці ока можна визначити стан здоров'я пацієнта. Політика політикою, а ніженці працюють на економіку і на здоров'я людини. Тим самим, до речі, ставлячи діагноз усім нашим нинішнім економічним хворобам: треба не лементувати, а працювати...

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

НЕ ПРИЙДЕ ВЕСНА БЕЗ ГАСЕЛ?

Без оптимізму закінчився на Черкащині республіканський семінар-нарада з питань реформування агропромислового комплексу під керівництвом віце-прем'єра В. Дем'янова.

Тижнів зо два тому в один з найбільших районів області, Чорнобаївський, прибула в повному складі постійна Комісія Верховної Ради з питань АПК на чолі з Анатолієм Чепурним. Спільно з 25 начальниками обласних управлінь земельних ресурсів і працівниками Міністерства сільського господарства депутати-аграрники обговорили, як впроваджувати в життя земельну реформу.

Ще не встигла сніговиця замести сліди від столичних гостей-депутатів, як на Черкащину, і знову в Чорнобаївський район, приїхали «за досвідом» учасники іншого республіканського засідання — 25 представників Президента України в областях, 25 заступників глав обласних держадміністрацій з агропромислових питань, стільки ж начальників обласних управлінь сільського господарства, працівники Кабінету міністрів України, Міністерства сільського господарства і продовольства, Академії аграрних наук. Високопоставлений десант знову ж таки «висадився» в агрофірмі «Колос», ознайомився з роботою кількох господарств Золотоніського та Черкаського районів.

Другого дня на пленарне засідання, котре тривало близько трьох годин, прибули міністри Кабінету міністрів та голови Державних комітетів. Головував на засіданні віце-прем'єр В. Дем'янов (очікували Прем'єр-міністра Леоніда Кучму, але сподівання учасників семінару не справдилися). З доповіддю виступив міністр сільського господарства і продовольства Юрій Карасик. Він зупинився на «адресах передового досвіду», проаналізував стан справ у сільському господарстві, назвавши його напруженим. Через економічну і енергетичну кризу продовжується спад виробництва, погіршується забезпечення насе-

(Закінчення на 3-й стор.).

ПЕРЕПИС РОДОВИЩ

З метою вдосконалення механізму державного управління мінерально-сировинним комплексом, розвитку мінерально-сировинної бази, її раціонального використання та охорони, визначення об'єктів видобутку основних видів корисних копалин Кабінет міністрів створив Державний фонд родовищ корисних копалин України. Функції щодо його формування покладено на Держкомітет по геології і використанню надр.

Об'єктами обліку новоствореного Держфонду є всі розроблювані та нерозроблювані родовища всіх видів корисних копалин з оціненими запасами, а його резервом є попередньо оцінені родовища всіх видів корисних копалин незалежно від того, для яких цілей і якими підприємствами, установами та організаціями виконувалися роботи.

Згідно з постановою до Державного фонду родовищ корисних копалин України включаються всі розвідані родовища копалин, які за станом на 1 січня поточного року не використовуються гірничодобувними підприємствами.

У комісіях Верховної Ради України

Як і завжди, у перерві між пленарними засіданнями депутати працюють у постійних комісіях.

Готуючись до сесійної роботи, 10 березня Комісія з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин опрацьовувала законопроекти про біженців та про правовий статус іноземних громадян в Україні. Розглянуто також проект постанови щодо змін і доповнень до Тимчасового регламенту засідань Верховної Ради.

Відбулося засідання Комісії у закордонних справах. Його учасники заслухали інформацію міністра закордонних справ Анатолія Зленка про основні напрями зовнішньої політики України. Народні депутати висловили ряд пропозицій щодо подальшого утвердження нашої молодої держави в світовому співтоваристві, сприяння розвитку її зовнішньополітичних відносин, використанню зарубіжного досвіду у здійсненні політичних та економічних реформ. Тривала робота також над проектом Закону про міжнародні договори.

Комісія у питаннях законодавства і законності розглянула проект Закону про Контрольну палату України. По доповіді керівника робочої групи народного депутата Івана Макара відбулася ділова розмова. Члени комісії Владислав Носов, Сергій Соболєв, зокрема, вказували на недостатність концептуальної визначеності самого органу, його місця серед державних контрольних структур, радили ретельніше провести наукову експертизу законопроекту, залучивши до цього провідних фахівців наукових установ. У подальшій роботі над ним запропоновано об'єднати зусилля з Комісією з питань планування, бюджету, фінансів і цін.

Робоча група Комісії з питань відродження та соціального розвитку села працювала над законопроектом про внесення змін і доповнень до Закону про селянське (фермерське) господарство.

Депутати з Комісії з питань культури та духовного відродження готували до другого читання проект Закону про Національний архівний фонд і архівні установи.

Прес-центр Верховної Ради України.

Ради сьогодні і завтра

Народний депутат України І. ГОПЕЙ:

«...Я ПРОТИ ДВОВЛАДДЯ»

Нині одним із найголовніших питань внутрішньополітичного життя є проблема співвідношення представницької та державної влад. Досить часто можна почувати, що місцеві Ради нібито вичерпали себе, оскільки неспроможні розв'язати складні проблеми, поставлені життям. Із запитанням: «Наскільки ці твердження відповідають дійсності», розпочалася наша розмова з головою Полтавської обласної Ради народних депутатів, народним депутатом України Іваном Гопеєм.

— Дозвольте відповісти запитанням: а хто спроможний їх розв'язати? Не слабкість місцевих Рад, а фінансовим та економічним становищем країни визначаються наші можливості. А вони, на жаль, обмежені. Щодо надійності системи, то переконаний — найжиттєздатніші органи місцевої влади. Ніякі інші так тісно не пов'язані з людьми. А поєднання у Радах дорадчих і владних функцій найповніше відповідає традиціям самоврядності та характеру нашого народу. Однак і цей механізм з урахуванням реалій життя треба вдосконалювати.

Спроби реформування місцевих органів влади робилися неодноразово. Свого часу Ради були відокремлені від виконавчих комітетів. Проте крім парадоксів, це не дало нічого суттєвого і посади голів Рад та голів виконкомів знову об'єднали.

З проголошенням суверенітету Верховна Рада України рішуче оновила законодавство, створивши систему місцевих Рад народних депутатів, яка грунтується на принципах автономії і самоврядування. Це означає, що кожна з них діє незалежно і керується винятково інтересами населення своєї території в межах наданих законом повноважень.

Це був рішучий захід демонтажу командно - адміністративної системи. Але спеціалісти і розважливі спостерігачі вже тоді помітили, що нове законодавство створило гострі рифи, поділивши території і відповідно місцеві Ради на дві категорії: 1) низового рівня — сільські, селищні, міські та 2) регіонального — районні та обласні, позбавивши останніх права у певних, визначених законом, межах координувати діяльність перших.

Це побоювання, на жаль, підтвердилося. І якщо не закривати очі на природу такого поділу, то слід визнати, що спричинило його передусім прагнення частини депутатів парламенту закріпити позиції певних політичних сил у містах, селищах і селах, де вони в результаті виборів прийшли до влади.

Практика ж засвідчила, що автономність багатьох Рад низового рівня є суто формальною і невиправданою з точки зору інтересів територій. Ну яка ж це самостійність, якщо більш як половину (!) сільських Рад у нас на Полтавщині дозують з районних та обласного бюджетів. А на іншому полюсі — міста обласного підпорядкування, які мають чималі відрахування від доходів підприємств, збудованих силами і на кошти всього регіону. Звідси — необхідність перерозподілу доходів у межах районів і областей.

Окрім того не можна ефективно управляти територіями, комплексно розв'язувати їхні проблеми, якщо система місцевих органів влади не передбачає будь-якої підпорядкованості, тобто не відповідає адміністративно - територіальному поділу, Це — нонсенс.

На наш погляд, не впадаючи у новий гріх адміністрування, слід законодавчо відновити певну підпорядкованість місцевих Рад народних депутатів та їх виконавчих органів. Не зробимо цього сьогодні — змушені будемо зробити завтра. Адже і район, і область — єдині територіальні комплекси, загальні проблеми життя яких можна розв'язати лише у межах цілого, й зробити це зможуть тільки повноправні органи місцевої влади, наділені реальними повноваженнями.

— Останнім часом політики часто говорять про протистояння Рад і державних адміністрацій. Причому нерідко зводять його до загального: хто старший? Мовляв, робота не клеїться через амбіції керівників..

— Сподівався на таке запитання. Воно, як то кажуть, витає у неспокійній політичній атмосфері нашої країни. Але відразу зауважу — той, хто так говорить, мимоволі або свідомо міняє місцями причини і наслідки. Хочу підкреслити, що джерелом непорозумінь і незгод, які виникають між представницькими органами місцевої влади на обласному рівні і в районах більш-менш успішно взаємодіють лише завдяки порядності й відповідальності людей, котрі там працюють. Бо правовий механізм, на який вони спираються, не відрегульований, через що і виникає тертя.

Як відомо, у квітні минулого року за рішенням Верховної Ради було припинено діяльність виконавчих комітетів. Їх правонаступниками стали державні адміністрації, а точніше — президентські структури. Скажу відразу: я проти двовладдя, котре виникло із створенням інституту представника Президента у районах та областях. Переконаний, що місцева влада має бути єдиною з низу до верху, з відповідним розмежуванням повноважень. Хай це або влада Рад, або влада Президента. Якій буде віддано перевагу — справа творців нової Конституції, всього нашого народу, залежно від того, до чого він схилиться: до демократизму чи авторитаризму. Особисто я — за виборні органи місцевої влади на всіх рівнях, тобто — за Ради.

Нині ж ми працюємо в умовах, коли діють і Ради, і державні адміністрації. І, як свідчить досвід, таку комбінацію ефективною не назвеш. Вона хибує на штучний розрив представницьких і виконавчих органів й не посилює, а послаблює представницькі і виконавчі структури, а отже — управління територіями, про що можна зробити висновок хоча б за результатами господарювання.

З точки зору концепції місцевої самоврядності таке поєднання місцевої і державної влади взагалі не витримує критики, бо всупереч чинній Конституції істотно обмежує права депутатів і виборців. З-під диктату партії Ради потрапили під диктат державних структур виконавчої влади. Вони були позбавлені права формувати позабюджетні та валютні фонди, оперативного контролю за виконанням бюджету, фактично усунуті від управління власністю. Створилася ситуація, коли люди зі своїми бідами йдуть до депутатів, до Рад, які вони обирали, а ті, не маючи своїх виконавчих органів на рівні району і області, не можуть вплинути на розв'язання тих чи інших питань. Доводиться просити про це керівників відділів та управлінь державної адміністрації. Вони відгукуються на прохання й виконують певні доручення. Але ж законом це не передбачено...

Водночас обласна і районні держадміністрації не мають своїх працівників у містах, селах, селищах, їм ні на кого спертися у повсякденній організаторській роботі, що, звичайно, знижує результативність праці. Тому вважаю, що новою Конституцією необхідно передбачити єдину структуру органів місцевої влади, яка б дала можливість узгоджувати і координувати роботу і Рад, і виконкомів по вертикалі. Тоді частину своїх повноважень держава могла б передати Радам, а вони — державі, що й сприяло б створенню стрункої системи влади від верху до низу.

На наш погляд, обласні Ради слід наділити і нормотворчими функціями. Адже практично в кожній області місцеве життя має свої особливості. По-різному складаються, наприклад, земельні, природоохоронні відносини. Ці моменти неможливо передбачити загальнодержавним законодавством, їх могли б регулювати своїми актами обласні Ради.

А щодо тверджень, нібито місцеві Ради вичерпали себе, то це йде від тих, хто відкрито проголосив своє завдання ліквідувати Ради, наполегливо закликаючи до цього з усіх трибун. На мій погляд, це ті самі сили, які свого часу галасливо обстоювали особливий — базовий статус міських, сільських і селищних Рад, аби вбити клин між ними та районними і обласними Радами, а тепер хочуть покінчити з усіма разом.

Глибше задумайтеся над тим, що діється: політики, які іменують себе демократами, прагнуть ліквідувати виборні органи, тобто нав'язати диктатуру. По суті — це заклики до повалення існуючого конституційного ладу. Адже в Основному Законі однозначно сказано, що вся влада в Україні належить народові, а він здійснює державну владу через Ради. Отже, вирішальне слово щодо державного устрою за народом.

Розмову вів Володимир ВАСИЛЕНКО.

МАЄМО ЧОВЕН, МАЄМО ВЕСЛА. ПОПЛИВЕМО В РИНОК?

Хочеться вірити, що нинішній березень разом з пробудженням природи реанімує й валютне законодавство. Не все тобі лихо, спливає і втіха: урядові набридло спостерігати за тим, як ходить по руках постійних комісій ВР законопроект про валютне регулювання, і на його основі він видав відповідний декрет. До нього є претензії з боку Комісії в закордонних справах, парламенту, Національного банку, Мінфіну, проте з концептуальних питань декрет «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» передав загальну думку: так жити далі не можна!

Уже майже ніхто не заперечує, що торги на Валютній біржі, заснованій торік Національним банком, повністю залежать від днів зарплати великих підприємств, які можуть викласти долари за купони, і що більшість операцій вже не відрізняється від процедури комісійного продажу автомобілів, тобто має церемоніальний характер. Через низькі процентні ставки імпортер не продає валюту державі, а експортер не одержує реальної компенсації за продану на зовнішньому ринку продукцію. Для держави, де стрімко падають обсяги виробництва, а гроші знецінюються щомісяця на 50 відсотків, яка, незважаючи на трильйонний дефіцит, змушена обслуговувати зовнішню заборгованість і платити за кредитними векселями, зволікання з впровадженням валютного законодавства — смертельно небезпечно. Тому реакція з цього приводу уряду є цілком природною.

Аби декрет запрацював потрібно чимало підзаконних нормативних актів (тільки Національний банк має намір тиражувати не менше 25), проте вже нині цей документ можна порівняти з веслами до державного човна валютно-фінансових відносин.

Отже, українську валюту (чи карбованець, чи передбачувана гривня) прийнято вважати єдиним платіжним засобом на території України. Цим самим зупиняється дія пункту 2 Указу Президента України від 19 березня минулого року, який надавав право учасникам зовнішньоекономічної діяльності розраховуватися за товари і послуги інвалютою. Відтепер на це потрібна ліцензія Національного банку.

50 відсотків валютних надходжень, які акумулювалися на рахунках підприємств після 1 січня цього року, переходять у розпорядження комерційних банків для продажу на Міжбанківській валютній біржі (МВБ). Заснувати її вже висловили бажання 46 суб'єктів. Між торгами МВБ право купувати і продавати валюту за курсом, зареєстрованим на поточний момент, матимуть комерційні банки. Державний валютний фонд не формується не за рахунок податків, а створюється у вигляді валютного резерву в Національному банку. Останній (так само як і парламент, уряд, Мінфін та інші державні органи та відомства) купує валюту за ринковим курсом.

Минулої суботи заступник голови правління Національного банку, начальник Головного валютного управління Олександр Шаров на брифінгу для журналістів пояснив дії НБУ на період поширення декрету уряду. Він повідомив, що за допомогою валютного резерву Національний банк має намір вплинути на біржову кон'юнктуру Міжбанківської валютної біржі. Передбачається підтримувати, наприклад, пропозицію валютними інтервенціями, щоб не дискредитувати, як це відбувається нині, ринковий курс української валюти. Згадав при цьому Тайвань, валютний резерв якого становить 86 мільярдів доларів. Францію — у калитці якої 36 мільярдів, Польщу — з трьома мільярдами доларів і Україну, у резерві якої ще немає й мільярда. Та чи варто засмучуватися? Адже маємо весла і човен, яким можна до нього дістатися.

Сергій ВЛАД.

Думка депутата

НАЦІОНАЛІЗМ ЧИ ДЕРЖАВНИЙ РАЦІОНАЛІЗМ?

За останні місяці у пресі далекого і близького зарубіжжя з'явилося чимало публікацій стосовно позиції України щодо ядерної зброї.

Найбільш характерні акценти таких публікацій об'єднала статття «Націоналізм і ядерна зброя», надрукована в американській газеті «Крісчен Сайєнс Монітор» від 12 листопада 1992 року.

У цій статті Україна безпідставно звинувачується в загрозі європейській стабільності, в тому, що Верховна Рада саботує ратифікацію Договору «Старт-1», а Українська армія тримає уряд і економіку в залізних лафетах тощо.

Можна було б не звертати на подібні публікації особливої уваги, коли б ситуація в межах кордонів колишнього СРСР не була такою тривожною, а процес державотворення в Україні проходив не так важко. Все це, з одного боку, дезорієнтує Захід щодо ситуації в Україні, а з іншого, Україна зазнає шантажу і цілеспрямованого тиску при вирішенні питань, які потребують спокою, виваженості, точного розрахунку.

Суть проблеми, як відомо, полягає в ліквідації стратегічної зброї без шкоди національній безпеці України. Після розпаду Радянського Союзу Україна фактично [illegible]ала третьою у світі державою за потужністю ядерного арсеналу (після США і Росії). На нашій території знаходиться 1656 ядерних боєголовок, розміщених на 176 міжконтинентальних балістичних ракетах. Кожна з них здатна нести до 10 ядерних боєголовок індивідуального наведення. Маємо також 30 стратегічних бомбардувальників, в арсеналі яких 500 крилатих ракет і важких ядерних бомб.

Цей ракетний потенціал, як стверджують фахівці, за своїм рівнем — останнє слово світового ракетобудуван[illegible] 176 ракет 46 [illegible] — на т[illegible]ому паливі. Такі ракети на озброєнні Пентагона можуть з'явитися лише років через 10—15. 26 ракет із 176 уже найближчим часом підлягають модернізації або [illegible]веденню з бойового чергу[illegible]ння, бо термін їх експлуатації закінчується.

Перший етап масованого тиску на Україну прийшовся на кінець 1992 року. Його спричинили два головні фактори: підписання Договору «Старт-2», реалізація якого може розпочатися лише за умов ратифікації Договору «Старт-1» Україною; бажання колишньої адміністрації Білого дому і особливо намагання Президента Буша набрати перед виборами якнайбільше балів, як архітектора безпрецедентного скорочення ядерної зброї.

[illegible]і мають підстави звинувачення на адресу України в тому, що вона гальмує світовий процес скорочення ядерних озброєнь?

Насамперед такого світового процесу, на жаль, ще не існує. В ньому брали участь лише США і СРСР, а тепер Росія. Китай, Англія, Франція ніколи не заявляли, що мають бажання йти на будь-яке скорочення своїх ядерних арсеналів.

Незважаючи на існування протягом багатьох років Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, вона шириться світом досить швидко. Як свідчать серйозні джерела інформації (служба зовнішньої розвідки Росії та інші), крім офіційно ядерних, є ще три блоки держав. До першого входять країни, які вже неофіційно володіють ядерною зброєю. Їх нараховується десь п'ять—сім. У другий блок входить кілька порогових держав. Третій блок — біляпорогові. Тобто ті, які мають відповідні політичні рішення на державному рівні про створення ядерної зброї, але ще не володіють необхідним потенціалом для її виробництва.

Україна ж, як це зафіксовано у документах, підтверджує намір не бути в майбутньому ядерною державою. Більше того, вона у надзвичайно короткий термін позбулася з власної ініціативи тактичної ядерної зброї.

Сьогодні у Верховній Раді України існують три підходи до вирішення ядерної проблеми.

Перший. Його підтримує найменша частина депутатського корпусу. Цей підхід можна висловити формулою: треба ратифікувати договір без будь-яких застережень і якомога швидше. У зв'язку з тим, що ми не маємо ні необхідної технології, ні кадрів для догляду, наша зброя — це не міжконтинентальні ядерні ракети, а ядерні міни. Тому, чим раніше ми їх позбудемося, тим краще для України і для світу. Ця ідея найбільш прийнятна для Заходу і для Росії. Вона на якомусь етапі створює для України найбільш м'які умови реалізації своєї зовнішньої і внутрішньої політики. Вона, безумовно, підвищить рейтинг українських державних діячів і авторитет України. Але ця ідея зовсім не враховує катастрофічного стану нашої економіки, нашу бідність. Не враховує й того, що ядерна зброя — це дуже велика матеріальна і військова цінність, яку за так не віддають навіть дуже багаті держави.

Другий підхід. Його підтримує значна частина народних депутатів. Він характеризується формулою: Україна повинна оголосити себе ядерною державою, бо ратифікація «Старту-1» це не що інше, як злочин перед українським народом. У той час, коли десятки держав, для яких загроза агресії не більша, ніж для України, розробляють програми створення ядерної зброї, витрачаючи на це мільйони і мільярди доларів, Україна добровільно віддає цю зброю і зводить нанівець свою оборонну могутність.

Але тут нас чекає дуже швидке прозріння, бо з перших днів проголошення себе ядерною державою Україна потрапить у лещата політичної, а може, й економічної блокади з боку Заходу.

Безумовно, українські вчені і ракетобудівники не менш талановиті, ніж в інших країнах. І вони зможуть розвинути власну ядерну індустрію. Але для цього потрібні десятки років і сотні мільярдів доларів. Взяти їх можна тільки відірвавши від програм відродження села, перебудови промисловості, соціальних програм тощо. Це означає, що ні ми, ні наші діти, знаходячись у географічному центрі Європи, не матимемо можливості жити в європейській державі. Чи потрібно це нам?

Найбільш грунтовно виглядає **третій підхід:** Україна не зійде з колії, яка веде до без'ядерного статусу, але виставляє умови. Нам потрібна фінансова допомога і компенсація за ядерні компоненти, гарантії національної безпеки з боку ядерних держав, і, нарешті, досить часу для виконання цієї складної, небезпечної і дорогої роботи.

Оскільки такі масштаби ліквідації ядерної зброї безпрецедентні, дуже важко підрахувати, скільки ця акція буде коштувати. В одному можна бути впевненим, що рахунок піде не на мільйони, а на мільярди доларів. Це не тільки суто військові витрати на знищення носіїв, знешкодження ракетного палива, технології утилізації якого не існує в світі, зруйнування підземних споруд, демонтаж і перевезення ядерних боєголовок та інше. Величезні суми треба витратити на соціальний захист військовиків та членів їх родин. Це — десятки тисяч квартир, перекваліфікація, пенсії, переселення сімей. Тому 175 мільйонів доларів, які США пообіцяли Україні на цю операцію, мізерна сума. Їх можна брати лише як аванс, як перший маленький внесок на шляху до відкриття довгострокового фінансування.

Конкретні цифри потрібно закласти в документи по компенсації за ядерні компоненти, які будуть відправлені в Росію разом з боєголовками. Мова повинна йти не тільки про ті компоненти, які будуть в стратегічних ракетах, але й про ті, які вже вивезено за межі України в ядерній тактичній зброї.

Підрахувати суму компенсації неважко. У тактичній ядерній зброї, яку передала Україна Росії, знаходиться п'ять тонн плутонію і чотири тонни урану. На світовому ринку тонна урану і плутонію оцінюється відповідно 100 і 500 мільйонів доларів. Якщо додати ядерні матеріали, які знаходяться у стратегічній зброї, то вийде кілька мільярдів. Тому не ставити питання про компенсацію в цій ситуації може тільки дурень.

4 лютого нинішнього року Білорусь ратифікувала Договір «Старт-1» і Договір про нерозповсюдження ядерної зброї. Цей факт може стати ще одним каталізатором антиукраїнських настроїв у світі. Але проведення простої аналогії буде нечесним підходом. Хоч Україна і Білорусь — дві дружні сусідні держави, схожі історією і сьогоденням, але шлях до ядерного роззброєння у кожної свій. Тим більше, що структура стратегічних ядерних сил принципово відрізняється кількісно і якісно. Білорусь має на озброєнні 74 мобільних ракет СР-25, які можна перевезти до Росії за кілька тижнів, не завдаючи екологічної шкоди середовищу, не витративши на передислокацію жодного рубля, за винятком витрат на пальне. Цей процес для Білорусі абсолютно безболісний.

Цілком природньо, що Україна, як і кожна країна світу, дбає про інтереси свого народу. Ядерна зброя, як найважливіший елемент безпеки, як колосальна військова і матеріальна цінність, знаходиться у фарватері її політичних проблем. Звісно, що така позиція може не влаштовувати якісь політичні сили у далекому і близькому зарубіжжі. Їм вигідно державотворні процеси в Україні називати націоналізмом. Але ми повинні твердо й зважено робити свою справу. Розуміти світ, але й дбати, щоб світ розумів нас.

Микола БАЛАНДЮК,
народний депутат України.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕС-ЦЕНТРУ МЗС УКРАЇНИ

Прес-центр МЗС України розповсюдив заяву глави делегації України на переговорах з делегацією Російської Федерації міністра охорони навколишнього природного середовища Юрія Костенка. В заяві зокрема говориться:

5 березня ц. р. МЗС Російської Федерації, незважаючи на домовленість на рівні глав делегацій про стриманість у висвітленні тих розбіжностей, які виявились в ході переговорів, розповсюдило повідомлення про переговори між делегаціями України і Російської Федерації з широкого кола питань, пов'язаних з розташованою на території України ядерною зброєю.

У зв'язку з тим, що це повідомлення містить одностороннє, далеке від дійсності тлумачення як змісту і предмету переговорів, так і проблемних питань, що мають на них вирішуватись, а також самого ходу переговорів, вважаю за необхідне заявити таке.

ПЕРШЕ. Переговори з Російською Федерацією з питань забезпечення ядерної та екологічної безпеки стратегічних сил, дислокованих на території України, були запропоновані українською стороною ще на початку минулого року. Російська сторона послідовно уникала предметного обговорення питання про їх проведення. На останнє звернення української сторони з цього приводу ми отримали відповідь лише через два місяці. Тим часом російські структури, що відповідають за ядерну і екологічну безпеку ядерних боєзарядів, свідомо не проводили регламентних робіт, які мали б забезпечити їх надійну і безпроблемну експлуатацію. Мета цієї лінії цілком зрозуміла і була відкрито заявлена на останньому раунді переговорів у Москві: примусити Україну визнати Стратегічні Ядерні Сили на її території як російські.

ДРУГЕ. Перший та другий раунд переговорів продемонстрували готовність експертів двох сторін домовлятись між собою, особливо в тому, що стосується пошуку конкретних механізмів прийнятного для України і Російської Федерації використання ядерних матеріалів, що вивільняються після знищення ядерної зброї. Досягненню домовленостей заважає політична установка делегації Російської Федерації з принципових питань власності на компоненти ядерної зброї та про статус Стратегічних Ядерних Сил, дислокованих на території України.

ТРЕТЄ. Головні розбіжності в позиціях України і Російської Федерації на переговорах полягають в тому, що Україна з принципових міркувань не може погодитись на те, щоб на її території знаходились іноземні війська, а саме на цьому наполягає Російська Федерація. Друга головна розбіжність полягає в тому, що російська сторона намагається змусити Україну відмовитись від свого права власності на ядерні компоненти зброї, дислокованої на її території, як однієї з правонаступниць колишнього СРСР, що закріплено серед інших і Лісабонським протоколом.

ЧЕТВЕРТЕ. Надзвичайно серйозна проблема на переговорах — це питання про право власності та про подальше використання ядерних матеріалів, що вивільняються з тактичних боєзарядів, виведених з території України для їх розукомплектування та знищення в Російську Федерацію весною 1992 року. Україна ніколи не відмовлялась від свого права власності на ці матеріали і наполягає на вирішенні питання про їх використання разом з питанням про використання стратегічних боєзарядів. Російська делегація ігнорує цю справедливу вимогу української сторони, посилаючись на інструкції свого політичного керівництва, і це, звичайно, позначилось на атмосфері переговорів.

П'ЯТЕ. Ще після першого раунду переговорів для всіх стала очевидна також лінія російської сторони на використання засобів масової інформації для досягнення своєї справжньої мети. Не випадково з'явилась стаття в «Известиях» «На ракетных шахтах Украины зреет второй Чернобыль». Після другого раунду переговорів російська сторона розповсюдила згадану тенденційну і односторонню заяву МЗС Російської Федерації

ШОСТЕ. Українська сторона вже починаючи з червня 1992 року пропонувала російській стороні провести переговори щодо укладення Меморандуму про розподіл лімітів та обмежень, встановлених за Договором про СНО для стратегічних наступальних озброєнь колишнього Радянського Союзу. Досягнення такої домовленості між Білоруссю, Казахстаном, Росією і Україною передбачає стаття 2 Лісабонського протоколу, і провести відповідні переговори саме на чотиристоронній основі українська сторона була готова. Будь-яке інше рішення свідчило про неповагу до інших суверенних держав. Делегація ж Росії жорстко наполягала саме на двосторонньому обговоренні запропонованого з її боку тексту Меморандуму, незважаючи на те, що останній передбачає підписи чотирьох держав.

СЬОМЕ. Українська сторона готова продовжити у конструктивному дусі переговори з метою якомога скорішого укладення відповідних угод. Ці угоди мають забезпечити надійне технічне обслуговування та авторський нагляд за стратегічними ядерними озброєннями, дислокованими як в Україні, так і в Російській Федерації, вирішити питання про подальше використання всіх складових стратегічних і тактичних ядерних боєзарядів, забезпечити нормальне функціонування Стратегічних Ядерних Сил, дислокованих в Україні.

Не прийде весна без гасел?

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

...лення продуктами. Промовці, котрі виступили в обговоренні, домалювали невеселу сільську картину новими похмурими барвами: не скрізь вистачає насіння, в ряді господарств не відремонтовано техніку, товаровиробники не забезпечені паливно-мастильними матеріалами, засобами захисту рослин. Отже, потрібно негайно «використати», «забезпечити», «запровадити»...

Справді, весняно-польові роботи вже розпочали, а тут ще тільки приймають звернення «Сільським трудівникам — всенародну підтримку!» Ніяк ми не можемо без гасел...

Втім, щоб бути неупередженою до проведеного республіканського заходу, я звернулася до кількох його учасників з одним запитанням: «Чи корисний був семінар і чим?».

Василь Сухий, голова Комісії Верховної Ради:

— Безперечно, корисний. Хоча показувати лише зразкові господарства вважаю за неправильне. Чому б не ознайомити з кращим та з найгіршим, проаналізувати, з яких причин не діють однаково надані кредити й пільги? Чому не однаково використовується земля? Чому не рухається реформа? Це дало б більший ефект.

Юрій Бочкарьов, представник Президента у Запорізькій області:

— Яка доцільність участі в нараді глав обласних державних адміністрацій? Чи не досить було присутності їхніх заступників з агропромислових питань, врешті, начальників обласних управлінь сільського господарства? Адже розглядали питання, за які відповідають конкретні люди.

Роман Василишин, представник Президента у Рівненській області:

— Не скажу, що два дні, проведені на Черкащині, зовсім втрачені для мене — зустрівся і поспілкувався з колегами, а це теж корисно. Однак, переконаний, такі семінари-наради треба проводити для фахівців. А з главами обласних держадміністрацій має хоча б раз на місяць зустрічатися Президент.

Олександр Ружицький, начальник Черкаського обласного управління сільського господарства:

— Вперше в області зібрався Кабінет міністрів України ледь не в повному складі. Тому мої колеги з різних регіонів республіки могли не лише взяти участь у семінарі, а й розв'язати з керівниками галузі конкретні питання. У цьому я вбачаю особливу користь від таких заходів, хоча, ясна річ, для господарів їх організація приносить чимало клопотів.

Лідія ТИТАРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Черкаська область.

Продиктовано в номер

ПОВЕРНУВСЯ З ПОЛОНУ

Вчора з Москви до Маріуполя поїздом (вагон номер тринадцять!) прибув Віктор Назаров, щойно звільнений з полону моджахедів за наказом міністра оборони Афганістану.

ЗА РЕАБІЛІТАЦІЮ УГКЦ

Минуло 47 років з дня так званої «самоліквідації» Української греко-католицької церкви. УГКЦ звідтоді пішла у підпілля, а її священики були або знищені, або потрапили до тюрем і таборів.
З нагоди сумних роковин у Львові, на майдані біля оперного театру відбулися молебень і мітинг-реквієм, де виступили владика В. Стернюк, заступник голови облради І. Гель, народний депутат України М. Косів. Громада заявила про намір добиватися офіційної реабілітації УГКЦ, повернення її майна. Учасники мітингу вирішили звернутися до ЮНЕСКО з клопотанням про присудження УГКЦ Міжнародної премії Миру.

«ГЕНЕРАЛ ВЕСНА» ПРИЙМАЄ ПАРАД

На Кіровоградщині з 5 по 25 березня проводиться огляд машинно-тракторної, посівної та обробної техніки. За цей час господарства області повинні поставити на лінійку готовності всю техніку для посівної, а технічна, насіннєва та інші державні інспекції перевірять стан її готовності, запаси пального, насіння, добрив.

ЗНОВ ТЕЧЕ СОЛЯРКА

Нинішнього року вже траплялися аварії на продуктопроводах, що пролягають через територію Закарпаття. Але сумні уроки не пішли на користь Рівненському управлінню магістральних нафтопродуктопроводів (начальник В. Малихін) — 4 березня витікання солярки виявлено поблизу міжнародного табору «Верховина», що в Ужгородському районі. Звідки саме тече пальне — поки що встановити не вдалося. Пошук продовжує бригада з Дубриничівської дільниці. Роботи взято під контроль управлінням охорони навколишнього природного середовища.

МІСТ ПРИВІВ У МИНУЛЕ

У Чернівцях тимчасово припинено будівництво транспортного мосту через Прут — під час земляних робіт тут, у кількох місцях, виявлено артилерійські снаряди часів минулої війни. Понад дві сотні снарядів 76-го калібру вже вивезено й знищено саперами.

ОЖИЛА ДРУЖИНА

Демидівська селищна Рада Млинівського району на Рівненщині, з огляду на невпинне зростання злочинності, вирішила утворити муніципальну дружину. Новим охоронцям громадського порядку В. Козубу, В. Романовському та О. Горохівському пошили гарну форму, видають платню. Дружинники чергують разом з патрульно-постовою службою.

ВЧИТЬСЯ МІЛІЦІЯ

У Луцьку відбулася науково-практична конференція, організована УВС Волині для працівників правоохоронних органів. Тут, чи не вперше за всю історію волинської міліції, йшлося про підвищення національної свідомості, знання історії України, української мови, традицій свого народу.

Повертаючись до надрукованого

І ЗА БРЕХНЮ ТРЕБА ПЛАТИТИ

5 лютого 1993 Ужгородський районний народний суд розглянув у відкритому судовому засіданні справу за позовом Роглева Миколи Йосиповича до редакції газети «Закарпатська правда» і Підгорного Олександра Прокоповича про захист честі і гідності.

Суд визнав відомості, що містяться у фейлетоні «Міжнародний Хлестаков», опублікованому у газеті «Закарпатська правда», такими, які не відповідають дійсності і ганьблять честь і гідність М. Роглева. Редакцію газети і кореспондента зобов'язано протягом місяця на сторінках газети вибачитись перед ним і читачами. За вдіяну моральну шкоду з редакції газети «Закарпатська правда» на користь народного депутата стягнено сто тисяч карбованців, а з автора фейлетона О. Підгорного — двадцять тисяч. З них буде стягнуто і судові витрати відповідно у десять і дві тисячі карбованців.

Отже, крапку у цій некрасивій історії поставлено. До речі, М. Роглев вирішив присуджені йому гроші перерахувати обласній Спілці журналістів України з тим, щоб вона передала їх багатодітній сім'ї одного з журналістів області.

Понад рік у Мукачевому за активної участі газети «Закарпатська правда» і її кореспондента О. Підгорного точилися розмови навколо колишнього голови міськради М. Роглева. Його було звинувачено в афері з угорською фірмою «Фармкооп». Матеріал про це 5 серпня 1992 року було надруковано і у нашій газеті. 25 вересня 1992 року ми надрукували лист М. Роглева і вибачились перед ним за безпідставна звинувачення. Наші ж колеги із «Закарпатської правди» продовжили цькування депутата обласної Ради народних депутатів. Його честь у листі до нашої газети захистили виборці (див. номер за 18 листопада), а сам М. Роглев подав на редакцію газети «Закарпатська правда» та її кореспондента О. Підгорного позов до суду.

КОЗАКИ НАСТОЯЛИ НА СВОЄМУ

Що почім

Виконком Запорізької міськради терміново скасував своє попереднє рішення щодо місця спорудження мечеті. Пояснюється це тим, що нерозважливі чиновники відвели 25 гектарів землі на Хортицькому житломасиві, тим самим заклавши міну уповільненої дії. Культова споруда мусульманської віри мала стояти у найвищій точці обласного центру, височіючи над усіма православними церквами острова Хортиця — нинішніми і тими, які ще будуть побудовані у Запоріжжі. Проти цього рішення виступили громадські організації — Товариство «Просвіта», УРП, «Демократична самостійність України», а найрішучіше — козаки Хортицької сотні. Погодившись з тим, що спорудження мечеті на чільному місці принижує історичне минуле славного Запоріжжя, виконком скасував своє рішення. Ніхто не має нічого проти релігійної споруди мусульманської общини, усі наполягають на тому, щоб рішення влади були поміркованими, тим паче коли йдеться про виділення земельних ділянок для потреб релігійних споруд.

Олександр МИХАЙЛЮТА.
Запоріжжя.

Знай наших!

ПРИВІТ ВІД КОРОЛЯ

Нещодавно радисти Херсонської школи юних моряків провели свій 20-тисячний радіозв'язок. Їхні позивні знають майже на всіх материках світу, а цього разу відгукнувся король Йорданії Хусейн.

Напевно, йому припали до серця англомовні українські хлопчаки, бо згодом він надіслав їм листа з власною фотокарткою. Розповів про себе і сім'ю. З'ясували, що Хусейн полюбляє літати на планерах, захоплюється верховою їздою та радіолюбительством. До цього привчає і своїх п'ятьох синів.

Руслан Завгородній, Славко Братусь, Олег Поспелко мають намір тепер поговорити з Рональдом Рейганом, бо чули, що й він захопився радіосправою і вже одержав категорію початківця-радіолюбителя та позивні для ефіру.

— Наші хлопці підтримують радіозв'язок з цікавими людьми з Індонезії, Австралії, Норвегії, Японії, Англії, — розповідає керівник клубу, досвідчений радист Микола Корнєєв, який десятки років провів у Арктиці,— бувало, виходимо за рамки простих контактів. Скажімо, радіолюбитель з ізраїльського міста Назарета Михайло Комісарчик, який під час війни закінчив школу юнг на Соловках і воював з фашистами, спілкуючись з нами, знаходить розраду для свого серця. А з Доном Редхардом з англійського міста Дронфільда мої вихованці вивчають українську мову. На наші позивні почала відгукуватись Албанія...

Один з випускників цієї школи, нині мічман гідрографічного судна Дмитро Бєлан, нещодавно гостював у юних моряків. Не втримався від того, щоб зауважити, що якось підтримував зв'язок на урядовому рівні — між королями і президентами. Хлоп'ятам було чим парирувати.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсон.

Прецедент

ДЕПУТАТ ОБУРЮЄТЬСЯ

Про те, як часом готуються «від імені народу» послання до Верховної Ради, свідчить інцидент, що стався у Щорсі. Депутат районної Ради Василь Паршенко, колишній комуніст, з подивом прочитав у райгазеті звернення, в якому висловлюється стурбованість за переслідування колишніх членів КПРС, ставиться під сумнів державна символіка. Під цими рядками він побачив і... власний підпис. У своєму протесті депутат з обуренням спростовує скаржників: усі відповідальні працівники, від секретаря до інструктора райкому КПУ, зайняли керівні посади у райраді, держадміністрації, комуністи постійно друкуються в газеті. «І хто їх переслідує, хто за ними гониться?» — додає він, і резонно запитує: «Чи мають право 26 чоловік, які підписали звернення, говорити від імені народу, мовляв, народ її (символіки) не прийняв. Здається, це старий спосіб видати своє від імені народу».

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Ситуація

СУДЯТЬСЯ ДВІ ВЛАДИ

У позовній заяві представника Президента у Волинський області Володимира Клаженчука, яка цими днями надійшла у Луцький міський народний суд, говориться про визнання недійсним рішення Луцького міськвиконкому, яким було встановлено нові тарифи на оплату за користування ліфтом і за вивезення сміття. Виявилося, що лучани в минулому році за користування ліфтом неправомірно заплатили 2 мільйони 870 тисяч карбованців, а за вивезення сміття — 552,4 тисячі карбованців. Отож, представник Президента підготував розпорядження про припинення дії рішень міськвиконкому, яке було проігноровано. Це і стало причиною подання заяви до суду.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Коротко

ЗАСІДАЛА ОПІКУНСЬКА РАДА

Підсумки піврічної діяльності Української правничої фундації розглянуто нещодавно на засіданні опікунської ради цього об'єднання. Рада іноземних дорадників УПФ призначила ревізора для перевірки фінансового стану управи фундації і створила з числа правників-іноземців аудиторську групу, котра має перевірити всю роботу УПФ.

У найближчих планах фундації — створення центру правничих студій при Києво-Могилянській академії, юридичних бібліотеки й видавництва тощо. УПФ має намір провести черговий симпозіум, на якому наші й іноземні правники обговорять нову редакцію проекту Конституції України.

Ігор МУХА.

МЕТРО ЕКОНОМИТЬ

У Харківському метро, вперше в його історії, на станціях з'явились таблички з розкладом руху поїздів. У робочі дні інтервал руху поїздів після 22 години збільшиться до п'ятнадцяти хвилин. Керівники метрополітену пояснюють своє рішення тим, що вагони у пізній час «тарахкотять» по рейках напівпорожніми.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Гастролі

ЗДРАСТУЙ, ДЕНІЇН!

Її бабуся виїхала звідси під час війни. Деніїн же вважає, що душа її — тут. Три роки тому Деніїн записала перший альбом християнської музики в Україні. Разом з нею працював відомий співак і композитор Олександр Тищенко. Торік вони здійснили концертний тур по Західній Україні. А нині разом з Деніїн до України прибувають її друзі з міста Нешвілу, музичної столиці США (у Нешвілі є така вулиця — ...зична, де знаходяться сотні студій, на яких записується значна частина популярних американських виконавців).

Отже, Деніїн, лідер групи «Імпіріалс» Дж. Хайдлрет, гітарист Тоні Хупер, клавішник Линдел Кулей, композитор піаніст Філ Християнсен — у Києві. Сьогодні вони покажуть програму «Наш світ потребує любові» у столичному Будинку офіцерів. А потім буде серія концертів у Херсоні, Одесі, Євпаторії, Ялті, Севастополі.

Юрій ЖИГУН.

Зверніть увагу

МИСЛИВЦІ І РИБАЛКИ, ПОСПІШАЙТЕ

Президія Центральної фізкультурно-спортивного товариства «Динамо» прийняла постанову про перереєстрацію членів своїх мисливсько-рибальських підрозділів. Передбачено упорядкувати роботу їх, провести переоблік членів. Цьому сприятиме обмін членських квитків неіснуючого Всесоюзного фізкультурно-спортивного товариства «Динамо» на членські квитки нового зразка ФСТ «Динамо» України. З 1 квітня цього року старі квитки вважатимуться недійсними на території України. Обмін членських квитків мисливсько-рибальських підрозділів здійснює спортивно-виробничий центр Київської міської ради ФСТ «Динамо».

Власна інформація «ГУ».

В РОСІЇ ЗНОВУ «НАДЗВИЧАЙКА»

Актуально

Як і варто було чекати, народні депутати Російської Федерації знову зібралися у Кремлівському палаці, щоб у режимі чергового надзвичайного з'їзду обговорити, чи варто давати народові волю!

Та ні в кого вже немає сумнівів, що періодичні авральні з'їзди так само далекі від реальних життєвих проблем росіян, як і самі народні обранці. І йдеться зовсім не про те, проводити чи не проводити референдум і які питання розглядати, а лише про владу. Саме боротьба за неї, що розгорнулася з новою силою в Москві за останні місяці, підштовхує нардепів до чергових вчинків. І головним, поза сумнівом, стане на з'їзді обговорення діяльності посадових осіб з виконання Конституції РФ. А це означає, що Президент Б. Єльцин знову зіткнеться з жорсткою протидією з боку команди Р. Хасбулатова.

Сам Борис Миколайович теж перед з'їздом у кущах не відсиджувався. За даними з достовірних джерел, він два тижні відпустки провів на дачі в Підмосков'ї, щоб попрацювати в компанії найближчих однодумців, визначити тактику дій не лише на наступному з'їзді, а й на найближчі кілька місяців. Напередодні з'їзду засоби масової інформації Росії завдали першого могутнього залпу по противниках Президента, а заодно і по прибічниках повернення до «світлого минулого». Почалося все з президентського бенефісу в програмі «Итоги» та привітання росіянок з нещодавнім жіночим святом. Затим була вельми красномовна підбірка з кінофільмів 30-х років тощо.

Не треба бути наївним. Самі народні депутати теж у зашморг не полізуть. Зараз усі вони говорять про реформи та підтримку інших ланок влади. Нардепи добре оволоділи методом ходіння вздовж риски, яку не можна переступити. І навіть коли кілька днів тому після звіту А. Чубайса у Верховній Раді було підготовлено постанову, котра фактично закривала всі шляхи до реформи, вони не наважилися її прийняти. Таке рішення поставило б хрест не лише на з'їзді, а й на нинішньому складі парламенту. Важко депутатам буде і з Прем'єр-міністром Б. Черномирдіним, за якого вони дружно проголосували ще три місяці тому. Глава російського уряду явно не справджує надій, що були покладені на нього С. Бабуріним, а також їхніми однодумцями.

Одне слово, тривають чергові галасливі диспути в Кремлі. А ось чи будуть рішення, сказати важко.

Лідія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

А як у них!

Пишемо — турист, читаємо — комерсант

Уже понад місяць діє двосторонній договір між Литовською Республікою та Королівством Норвегії про безвізовий в'їзд, згідно з яким громадяни Литви, маючи на руках паспорт Литовської Республіки нового зразка, можуть виїжджати до Норвегії без візи. Однак наслідки такого договору викликають останнім часом велику стурбованість норвезької сторони.

Преса Норвегії дедалі частіше називає перебування литовських громадян у цій країні «контрабандним туризмом». Річ у тім, що чимало ділових литовських громадян кинулися до цієї північної країни, переслідуючи зовсім не культурно-пізнавальні, а чисто комерційні інтереси. І мало хто з них потурбувався перед виїздом про те, щоб отримати детальну інформацію в норвезькому посольстві у Вільнюсі про порядок ввезення товарів.

Факти порушення законів при ввезенні та вивезенні товарів звернули на себе увагу працівників прикордонних служб, митниць та поліції і інших європейських країн. У результаті всі ці служби стали приділяти пильнішу увагу громадянам Литви. Звичайно, було б приємно, якби ця увага була продиктована не побоюванням пропустити через державний кордон контрабандний вантаж, а почуттям глибокої поваги до цієї країни та її громадян.

Надія ДОРОНІНА.

Вільнюс.

ДІТЕЙ ПОЗБАВИЛИ ДИТИНСТВА

На зв'язку Софія

Мальовниче болгарське містечко Велінград, що на південь від Софії, прийняло мусульманських біженців з Боснії і Герцеговини, серед яких чимало дітей. Місцеві власті розмістили всіх у будинку відпочинку «Чайка».

— На утримання цих людей держава виділила 580 тисяч левів щомісяця,— говорить завідуючий «Чайкою» Георгій Ніков. — Ці гроші призначені на продукти харчування, опалення, освітлення, медикаменти. Ми забезпечуємо біженців пральним порошком, милом тощо. За наш рахунок вони ведуть телефонні розмови зі своїми рідними та знайомими з Австрії, Німеччини, Австралії, Швеції, Фінляндії.

Проте якими б хорошими не були умови життя в «Чайці», але це — чужина. В Боснії біженці мали своє майно, роботу, а діти ходили у школу, до дитсадка. Нині ніхто з них нікуди не ходить. Живуть вони думками про своїх рідних, що залишилися там, на фронтах Боснії й Герцеговини. Чоловікові Діани Роджіч удалося зателефонувати до «Чайки» з Боснії. Він сказав, що двоє її братів живі й здорові, але це було кілька днів тому...

А Нермані було лише 15 днів, коли вона з тіткою покинула рідний край. Тепер їй уже вісім місяців, дівчинка намагається ходити. Її батько десь там, на полі бою,— живий або мертвий. Вістки від нього давно не було.

— Знаєте, що мене вразило найбільше? — запитав на прощання Георгій Ніков. — Те, що цих дітлахів позбавили щасливого дитинства.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Власкори повідомляють

ПЕРЕВІРЕНО — МІНИ Є

Бішкек

Збройний напад на вартового складу зі зброєю тутешньої військової частини вчинено в Оші — обласному центрі на півдні Киргизстану. Група невідомих намагалася проникнути з боєм до забороненої зони особливої охорони. Вартовий змушений був відкрити у відповідь вогонь і зумів зупинити загарбників, але самого його з трьома кульовими пораненнями було доставлено до госпіталю.

Небачений досі в тутешніх краях такий вид злочинності — наслідок криміногенної обстановки, що дедалі більше ускладнюється. Для правоохоронних органів — це серйозний сигнал тривожного стану справ. Начальник Ошського гарнізону Олександр Марченко заявив, що останнім часом вжито додаткових заходів перестороги. Підходи до складів заміновано, посилено пости й горе буде тому, каже полковник, хто наважиться перевірити ціну цих слів. Відсіч буде рішуча, аж до стрільби на влучення.

Євген ДЕНИСЕНКО.

БЕРЕГТИ ВАЛЮТУ

Справи бізнесові

Новий порядок формування валютних фондів набрав чинності в Казахстані. У документі, підписаному Президентом Нурсултаном Назарбаєвим, встановлюється, що він стосується всіх суб'єктів економічної діяльності, незалежно від форм власності, відомчої належності й місця реєстрації.

Віднині в операціях з бізнесменами країн далекого зарубіжжя казахстанські експортери зобов'язані сплачувати митно іноземною валютою, яке визначають незалежно від вартості відвантажуваних товарів і предметів. А після одержання виручки — тридцять її відсотків продавати всередині Казахстану: двадцять — Національному державному банку за встановленим курсом рубля і десять — на валютному ринку республіки через спеціально уповноважені банки.

Фотофакт

ЩЕ ТАКОГО НЕ БУЛО

Найбільша в світі курильниця створена в японській префектурі Тойяма. Її буде продано одній з релігійних громад на сході країни за 100 мільйонів ієн. Цей своєрідний витвір мистецтва важить понад 3 тонни. Очікують, що курильниця незабаром буде занесена до славнозвісної «Книги рекордів Гіннесса».

Фото ІТАР — ТАРС.

Отакої!

ПОЛЮВАННЯ НА КИЛИМИ

Килими ручної роботи було виявлено у багажі китайського комерсанта, який мав намір нелегально їх вивезти за межі Туркменистану.

— Таке трапляється дедалі частіше,— повідомили в Державному митному комітеті цієї країни.— Пояснюється це розширенням наших міжнародних контактів. Тільки торік через митницю пройшли 55 тисяч туркменських громадян і зарубіжних туристів. Трапляються серед них і такі, хто не від того, щоб заробити на вивезенні національних надбань Туркменистану, насамперед килимів.

На світовому ринку туркменські килими цінуються часто дорожче від іранських — у середньому по 200—250 американських доларів за квадратний метр. Унікальні килими ручної роботи, якщо до того ж їм багато років, коштують узагалі казкових грошей.

Однією з перших історичних торговельних угод був продаж у XIX столітті килима з іранської мечеті в Ардебілі. На сиіньому, як східна ніч, вовняному полотні у 60 квадратних метрів було відтворено світильник у майстерно виконаному орнаменті. На виручені від продажу цього унікуму гроші служителі мечеті відбудували її склепіння і стіни.

У наші дні нелегальна торгівля килимами ручної роботи має на меті набагато користолюбніші інтереси. На них купуються особняки, дачі, «Мерседеси».

Амангельди НЕПЕСОВ.

Ашгабат.

Експрес-інформація

ПОБРАТАЮТЬСЯ ОДЕСА Й САНКТ-ПЕТЕРБУРГ

Посол України в Російській Федерації В. Крижанівський відвідав Санкт-Петербург. Під час його зустрічей з керівниками міста ішлося, зокрема, про відкриття тут Генерального консульства України. За повідомленням нашого кореспондента, намічено також незабаром укласти угоду про побратимство між Одесою і Санкт-Петербургом.

НАТИСНУТИ ТРЕБА СИЛЬНІШЕ

Сьогодні у Парижі мають розпочатися чергові мирні переговори щодо конфлікту в колишній СФРЮ. Міжнародні посередники С. Венс і Д. Оуен запросили на них Президента Сербії С. Мілошевича. Виступаючи в Нью-Йорку, Д. Оуен заявив, що настав час сильніше натиснути на Сербію.

Тим часом сербські сили продовжують наступ на мусульманів у Східній Боснії. Там також не припиняються й так звані «етнічні чистки».

ДАЙТЕ ГОТІВКУ!

Листа з проханням надати Грузії грошову підтримку надіслав Президентові Росії Б. Єльцину голова грузинського парламенту Е. Шеварднадзе. Як повідомляє агенція «Іпринда — Подія», у листі говориться, що, незважаючи на домовленості, згідно з якими Росія зобов'язана забезпечувати Грузію готівкою, республіка вже четвертий місяць її не одержує. Через це нічим видавати зарплату, стипендії тощо. Загальна готівкова заборгованість Росії становить 60 мільярдів рублів.

Е. Шеварднадзе попросив Б. Єльцина сприяти виділенню Грузії цієї суми.

ПЕРЕРВА ЗАКІНЧУЄТЬСЯ

Організатори близькосхідних мирних переговорів запросили арабських та ізраїльських представників зустрітися після чотиримісячної перерви. Дата відновлення переговорів ще не відома, але американські офіційні представники заявили, що держсекретар США У. Кристофер, можливо, призначить їх на 12 квітня. Водночас Вашингтон заявив, що Сполучені Штати дотримуватиметься політики уникнення контактів з Організацією визволення Палестини. За словами У. Кристофера, американці розчаровані нездатністю керівника ОВП Я. Арафата допомогти у ліквідації міжнародного тероризму.

ПОСТАВИТИ ЗАСЛІН КОРУПЦІЇ

Нові зміни в законі, що стосуються корупції та хабарництва, запропонує парламентові уряд Італії. Парламентські дебати з цього питання мають розпочатися сьогодні. Передбачено, що депутати обговорять можливість застосування жорсткіших покарань за згадані злочини. Обговорення відбуватиметься на тлі політичного скандалу, пов'язаного з корупцією у виконавчих органах влади та незаконним фінансуванням політичних партій Італії.

ТРИ КРАЇНИ — ОДНА МЕТА

Зустріч міністрів закордонних справ Латвії, Литви та Естонії відбулася у Таллінні. У спільній заяві керівників зовнішньополітичних відомств трьох держав повідомили, що їхні погляди на основні політичні проблеми повністю збігаються. Міністри наголосили, що залучення їхніх країн до економічних, політичних й оборонних структур Європи — спільна мета. Її можна досягти через координацію зовнішньої політики і заходів, спрямованих на гарантування безпеки трьох балтійських країн.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Актуальне інтерв'ю

КАРТИ — РІЧ СЕРЙОЗНА

За політичними дебатами майже непоміченим залишилося створене в листопаді 1991 року Головне управління геодезії, картографії та кадастру України. Постанова Кабінету міністрів з цього приводу затвердила Положення про таке управління та визначила цілі й завдання створеної Державної комісії з геоінформаційних систем. До цього таке управління було тільки на союзному рівні, а в Україні існували лишень його виробничі підрозділи. Про те, що вдалося зробити українським картографам на сьогодні, — розмова з начальником Головного управління геодезії, картографії та кадастру Анатолієм БОНДАРЕМ.

Із досьє «Голосу України»:

БОНДАР Анатолій Лаврентійович — начальник Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті міністрів України. Народився на Уралі, куди закинула доля пораненого на фронті батька. Виріс у селі Рудки Львівської (тоді — Дрогобицької) області. Після закінчення інституту працював у Туркменії, на Кавказі та Далекому Сході, в Білорусії. Був інженером, потім — начальником партії в Сомалі. З 1983 до 1986 року очолював картографічну групу в Ефіопії. Пройшов усі ступені виробництва. Хобі—книги. В його власній бібліотеці близько п'яти тисяч книг. «Мій вільний час — у дорозі».

— Анатолію Лаврентійовичу, які першочергові завдання постали перед вашим управлінням після його утворення?

— З проголошенням державності України відчули велику потребу в україномовних картах, адже до цього всі вони були російськомовними. Тож першим нашим здобутком стали фізична та економічна карти України, видрукувані рідною мовою. На сьогодні вийшла топографічна карта Лубен і району, розрахована саме на широкий загал. Надруковано каталог картографічної продукції України — своєрідну програму на перспективу. В першому кварталі цього року збираємося видати карту автомобільних доріг України, готуємо Атлас...

— Все це можливо, мабуть, лишень за наявності могутньої виробничої бази?

— Звичайно. І вона в нас є. Скажімо, Вінницька картографічна фабрика — найбільша в СНД. Там же, у Вінниці, наш завод «Аерогеоприлад», тож є можливості й у приладобудуванні. У нас на сьогодні непогані виробничі показники, адже топографо-геодезичне виробництво скоротилося лише на кілька відсотків. Разом з тим в Україні солідна школа: геодезичний факультет Львівського політехнічного інституту, Київський топографічний технікум, відділення картографії у Київському університеті... Завдяки цьому наші карти — одні з найбільш насичених за інформативністю, це визнали й зарубіжні спеціалісти.

— До речі, як сприйняли на міжнародному рівні створення в Україні вашого управління?

— Торік ми взяли участь у VI міжнародній конференції ООН з питань стандартизації географічних назв. З теперішнього СНД, окрім нас, приїхав лише представник Азербайджану, хоча це прекрасна нагода ввійти у світову інформаційну систему. На цьому форумі ми вперше представили карти українською мовою. І одразу ж зіткнулися з проблемою — у нас немає принципу перекладу географічних назв з української на англійську мову.

Наскільки ми відстаємо в цій галузі від цивілізованого світу, зрозуміли, коли дізналися, що Національна Рада з географічних назв, яку ми збираємося створити, приміром, у Ботсвані існує з 1967 року. Серед найголовніших наших завдань на сьогодні — створення інформаційного банку даних географічних назв. Такий банк даних, наприклад, в Австрії містить навіть назви всіх вулиць країни.

— Анатолію Лаврентійовичу, ваше управління нині виконує топографо-геодезичні роботи для земельної реформи в Україні...

— Це справді так. Ми, наприклад, беремо активну участь в роботах з міського кадастру. В даний час визначаємо ділянки промислових підприємств у п'яти районах Києва. Така робота коштує в середньому п'ять мільйонів карбованців і потребує близько трьох місяців часу на один район. Тісно співпрацюємо з підприємствами, які в цьому зацікавлені. Мабуть, замовників було б багато більше, якби не їхнє скрутне матеріальне становище.

Нещодавно створили підрозділ, який оброблятиме космічні знімки та космічну інформацію. Досі єдиний такий центр «Природа» був лише в Москві. Тепер маємо карти всіх дніпровських водосховищ, працюємо над вивченням гирла Дунаю, провели зйомки нашого узбережжя Азовського і Чорного морів. Тож бачимо у нашій роботі велику перспективу і практичну користь для України.

Розмову вів Юрій НЕСТЕРЯК, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Фермер

ПОКИ ШТАБИ ВОЮЮТЬ

Рідко проходить якесь зібрання в області, щоб на ньому не згадувалося ім'я Валерія Тетері. Ось уже третій рік він домагається одержати землю для ведення власного господарства. І на обласній конференції фермерів, що відбулася недавно, знову виступив невезучий Тетеря. Благав: дайте землю, шановні керівники всіх рангів! При цьому повідомив, що продукцію своєї ферми вимушений використовувати не кращим чином, що худоба стоїть просто неба, оскільки ніде побудувати приміщення, що кошти не може «вибити»...

У даному випадку, як роз'яснили відповідальні службові особи, винні депутати Новокубанської сільради, які прагнуть будь-що наділити Тетерю некращим шматком землі, хоча є можливість дати нормальну площу. Уперлися — і край!

Про недосконалість нинішніх законів щодо розвитку фермерства говорилося багато. А головне — ці закони повертають і так і сяк. Виходить дивний результат: шукач фермерського щастя залишається у програші. То директор радгоспу проти «розбазарювання» землі, то голова сільської Ради несподівано розсердився на настійливого прохача, то ще якась перешкода з'явиться. І що прикро, нікому за фермера замовити слово. Адже сама асоціація переживає не кращі часи. Точніше, в області існують паралельно дві асоціації фермерів після розколу серед представників нового прошарку хліборобів. Перед фермерами постало питання: до якої пригорнутися?

Асоціацію Федора Баруліна декотрі вважають кишеньковою, такою, що підігрує місцевим керівникам. На її зібраннях, як правило, бувають чини найвищого рангу, їй надається ефір на обласному радіо, вона випускає власну газету. І цього разу конференцію задумували виключно для «головної», так би мовити, більш офіційної асоціації. Голову іншої, Івана Донева, до залу не впустили охоронці, пильно стежили за тим, щоб «сторонні» не потрапили на зібрання. Пояснення заборони таке: мовляв, доневці здіймуть політичний галас, почнуть викривати недоліки, перетворять конференцію на мітинг. Цей факт ще більше підігрів емоції. Фермер із Білозерського району Анатолій Український, посилаючись на те, що він висловлює позицію не менш як 70 чоловік, на знак протесту проти «дискримінації Івана Донева» (до речі, депутата обласної Ради, котрий забезпечив правовий захист селянам, допоміг декотрим одержати землю, техніку), залишив конференцію.

Розкол призвів до того, що важко нині підрахувати, скільки ж фермерів працює на Херсонщині. Судячи із звіту Ф Баруліна, торік активно працювали 323 господарі, хоча його асоціація зареєструвала значно більше членів. За повідомленням І. Донева, його формування опікує понад 200 фермерів. Причому обидві асоціації займаються одними й тими ж питаннями — допомагають в одержанні кредитів для фермерських господарств, забезпечують їх технікою, насінням культур, сприяють в отриманні землі. Тоді в чому ж суперечності?

Як пояснили керівники «офіційної» асоціації, вони не схвалюють комерційної діяльності свого конкурента. Мовляв, фермер має займатися суто фермерськими справами. Водночас на конференції було заявлено про створення свого власного комерційного центру. Інше звинувачення, що «Донев торгує повітрям», продає техніку, яка існує лише на папері, примусило мене провести невелику перевірку. І що ж? Вийшла така картина. Асоціація І. Донева, що взяла курс на практичну роботу і вважає комерцію нормальним явищем для організації справжнього фермерства в області, уже реалізувала 50 тракторів, 30 причіпних візків, 150 акумуляторів, два вагони плугів. Причому, наголошували в цьому таборі, техніку продали дешевше, ніж через постачальників організації системи агропрому. Иде своєрідне перетягування каната — хто більше корисний для селянина: Барулін і К° чи Донев і К°? Якщо ж чесно, то доневців не люблять саме через те, що вони не хочуть заплющувати очі на негаразди у становленні фермерства в нашому краї, відверто виступають проти чиновників управлінського апарату області, постійно «каламутять воду». Лише при згадці про непередбачувані дії депутата Івана Донева у заступника голови держадміністрації В'ячеслава Бичкова, голови обласної Ради Михайла Кушнеренка, очевидно, псується настрій.

Втім, за словами врівноваженого Федора Баруліна, його асоціація опинилася перед необхідністю стати в опозицію до нинішніх офіційних властей, зокрема до держадміністрації області на чолі з Олександром Мельниковим. Життя вимагає пильніше глянути, хто гальмує земельну реформу на Херсонщині, незаконно вилучає землю з фермерського фонду, погано контролює виконання законів держави. Треба мати чітку програму розвитку фермерства в області. Всі ці питання планували порушити під час зустрічі з головою обласної держадміністрації. Однак той так і не знайшов часу для зустрічі, не відгукнувся на пропозицію асоціації.

Отже, поки два фермерські штаби воюють між собою, керівники області живуть більш-менш спокійно. А фермер В. Тетеря продовжує благати: дайте мені землю!

Іван КАЛИНИЧЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».

Херсонська область.

Музика тривоги й світла

Фестиваль-конкурс «Молода Україна — Прокоф'єву»

Серед широких степів Приазов'я, за 60 кілометрів од Юзовки (тепер — місто Донецьк) у селі Сонцовка (тепер — Красне) понад 100 років тому народився музичний геній Сергій Сергійович Прокоф'єв, з іменем якого пов'язані нові досягнення музичного мистецтва сучасності.

Соціально-політичні бурі першої половини XX століття істотно впливали на плин життя композитора, але попри всі незгоди він упевнено працював над втіленням своїх художніх задумів. Його оригінальний музичний стиль творився у так званий «скіфський період» молодих років. У часи еміграції (1918—1936) викристалізовуються принципи своєрідного прокоф'євського романтизму, в якому композитор відстоював головне художнє завдання — утвердження краси світу, його досконалості, що мають панувати в душі людини, незважаючи на зло й темряву.

Оптимізм життєвої концепції С. Прокоф'єва, переданий його музикою, висвітлює, мов смолоскип, і нашу дійсність. Великою честю є нести той смолоскип у діях, пов'язаних з пропагандою імені й творчості Сергія Прокоф'єва. Адже його музика — надбання усього світу.

На жаль, сьогодні музика С. Прокоф'єва лунає дуже мало. Щоб заповнити цей духовний вакуум, на батьківщині композитора — українській землі Донбасу — провадиться робота з підготовки музичного фестивалю-конкурсу під гаслом «Молода Україна — Прокоф'єву», який пройде з 10 по 16 квітня 1993 року. Гасло фестивалю-конкурсу має подвійне значення: вшанування молодою державою Україна пам'яті великого композитора проведенням музичного свята на землі, де він народився; запрошення молодих музикантів-виконавців, композиторів, музикознавців республіки до участі у святі.

На час роботи фестивалю-конкурсу діятиме журі з провідних діячів музичного мистецтва України, що визначить найкращі інтерпретації творів С. Прокоф'єва та українських композиторів, найзмістовніші музикознавчі доповіді, найбільш цікаві музичні композиції молодих митців, які вчаться у вищих музичних навчальних закладах або вже їх закінчили. Лауреатів заохочуватимуть преміями.

Фундатори фестивалю-конкурсу «Молода Україна — Прокоф'єву» — Донецька організація Спілки композиторів України, Донецька державна консерваторія імені С. С. Прокоф'єва, Донецька обласна філармонія, Донецьке обласне управління культури. Генеральним спонсором виступає акціонерна страхова компанія «Донецьк — АСКО».

За довідками про участь у фестивалі-конкурсі звертатися: 340050, Донецьк-50, бульвар Пушкіна, 32, Донецька організація Спілки композиторів, Фестиваль-конкурс «Молода Україна — Прокоф'єву». Тел. 90-28-51.

Запрошуємо юридичних та фізичних осіб, підприємства та заклади, усіх, кому не байдужа духовність, що її світло несе в собі творчість Сергія Прокоф'єва, взяти участь в організації та проведенні фестивалю-конкурсу.

Віталій ІВАНЧЕНКО,
заступник голови оргкомітету фестивалю-конкурсу «Молода Україна — Прокоф'єву», кандидат мистецтвознавства.

Нелегко складалася доля художника Олександра Дорошенка. Ще будучи школярем він одержав важку травму і з тих пір може пересуватися лише на інвалідній колясці. Але, незважаючи ні на що, закінчив відділення живопису школи мистецтв, мистецтвознавчий факультет Київського художнього інституту. Став членом Спілки художників України.

Його роботи експонувалися на багатьох виставках, значна частина картин Олександра нині перебуває в приватних колекціях за кордоном. А не так давно виставка художника Олександра Дорошенка відбулася в Києві.

На знімках: Олександр Дорошенко; картина «Нічні ліхтарі на вулиці майстра».

В. ФАЛІН,
А. КОЛЕСНИК.

Святині

Чудотворна ікона повертається на Полтавщину

У цієї ікони, на відміну від багатьох інших святинь православної церкви, щаслива доля. Після десятиліть вимушеного переховування від лихих людей вона знову повертається до віруючих, даруючи їм надію на духовне і тілесне зцілення. Історія Козельщинської ікони Божої Матері раніше була відома кожному, та з настанням епохи войовничого атеїзму її прирекли на замовчування й забуття.

У сімдесятих роках минулого століття сім'ю графа В. Капніста, котрий володів маєтком у Козельщині, спіткало несподіване горе. Марія Капніст, молодша донька графа, тяжко занедужала. Незважаючи на всі зусилля тодішніх світил медицини, хвороба прогресувала, і врешті-решт графиня втратила здатність рухатися самостійно. Втративши останню надію на одужання, хвора у відчаї звернулася з молитвою до ікони Божої Матері. І диво сталося — здоров'я повернулося до дівчини. Звістка про чудотворну ікону швидко поширилася в народі і невдовзі Козельщина стала місцем масового паломництва віруючих. У часописах тих років є чимало свідчень зцілення людей від хвороб, здавалося б, невиліковних.

На честь щасливої події граф збудував спочатку каплицю, згодом — дерев'яну церкву, а вже 1900 року було споруджено великий собор, на освячення якого прибув навіть цар Микола II. Там відкрили жіночий монастир. До речі, кілька днів тому його знову відроджено, сюди повернулися черниці, які тривалий час поневірялися по всьому світу. Ігуменею жіночого монастиря призначена Іраїда. Саме в цей монастир на своє колишнє місце повернеться чудотворна ікона, яка багато років зберігається у приватної особи в Києві. Про церемонію повернення святині в рідні палестини я попросив розповісти благочинного Кременчуцького округу, до якого входять також Глобинський і Козельщинський райони, настоятеля Свято-Миколаївської церкви отця Романа.

— Ікона прибуде з Києва до Троїцької церкви міста Кременчука. Тут буде відправлено урочистий молебень. Служба Божа триватиме всю ніч. Відтак ікону перевезуть до Успенської церкви, що розташована у правобережній частині Кременчука. Там теж відбудеться урочистий молебень з освяченням води. Того ж дня святиня вирушить до Козельщини. По дорозі її завезуть до Свято-Миколаївської церкви міста Комсомольська, де також буде відправлено молебень. І надвечір ікона Божої Матері прибуде до Козельщинського монастиря, де й перебуватиме надалі. В монастирі відбудуться урочисті свята. Зокрема, правитиметься Служба Божа, яку очолить керуючий Полтавською єпархією високопреосвященний архієпископ Полтавський і Кременчуцький Феодосій. Йому співслужитиме єпархіальне духовенство.

— Це буде велике православне свято, — сказав на прощання отець Роман, — адже Козельщинська ікона Божої Матері — це святиня нашої єпархії, знак благословення Божого над нашим народом.

Анатолій ЩЕРБАК.

Полтавська область.

Хокей

ЗУСТРІЧ З ЮНІСТЮ

Георгій Юдін вкотився в зону суперника, віддав шайбу Герману Григор'єву, а той вивів на ударну позицію Валентина Уткіна...

Ні, шановний читачу, це не передрук звіту про якийсь поєдинок київських хокеїстів, скажімо, в сезоні 1965 року, коли згадана трійка нападу приносила чимало приємних хвилин своїм шанувальникам. Ми розповідаємо про події нинішні. А конкретніше — про недавній матч, який грався в Київському палаці спорту. А участь у ньому брали ветерани.

«Сокіл» (Київ, Україна) — «Люцерн» (Швейцарія). 6:3 (2:1, 2:2, 2:0). Суддя Анатолій Білецький (Україна). Шайби у переможців закинули: Юрій Бабенко (дві). Дмитро Прилигін, Микола Ладигін, Олександр Давиденко, Олександр Сильнягін.

Окрім названих київських хокеїстів за «Сокіл» грали ще й воротарі Валерій Голдобін і Михайло Лисняк, захисники і нападаючі — Віктор Мосягін, Володимир Альошин, Володимир Андреєв, Валерій Пономаренко, Леонід Шафаренко, Володимир Бабинець. А керували командою заслужені тренери України, майстри спорту Ігор Шичков та Анатолій Ніколаєв.

На жаль, не змогли вийти на лід цього разу Вадим Сибірко, Олег Ісламов, Олександр Сеуканд, Віктор Чибірєв, Юрій Крилов і Борис Гольцев. Усі вони, як відомо, тренери. І того дня були далеко від Києва.

— У вас чудова ветеранська команда,— сказав один з гостей, менеджер фірми SCHINDLER, яка добре відома в Східній Європі, на Середньому Сході та Африці, Вальтер Стампфлі.— Ми раді, що побували в прекрасному Києві, про який багато чули, зіграли. Тепер раді будемо зустріти ветеранів київського клубу в Швейцарії.

— Подібних запрошень маємо чимало,— говорить у минулому відмінний форвард, а нині директор СДЮШОР «Сокіл», заслужений тренер України Валентин Уткін.— Але брак фінансів не дозволяє нам вирушати на товариські зустрічі навіть у ближнє зарубіжжя. Тому залишається нездійсненною мрією й поїздка на чемпіонат світу серед ветеранів. До речі, нинішній такий турнір пройде у Флориді (США). Там чекають і на збірну України. Але, як бачимо, марно...

Через те, що ми сьогодні дуже бідні, потерпає наш ще недавно знаменитий спорт, і зокрема, хокей. Але все ж не можна стверджувати, що перевелися зовсім меценати. От і ветеранській команді хокеїстів готова допомагати київська фірма «Олімпія». Її генеральний директор Анатолій Сергєєв свого часу працював у хокейній команді майстрів «Машинобудівник» (нині — ШВСМ — «Сокіл-2»).

— Можемо пошити ветеранам красиву і якісну форму,— говорить Анатолій Олексійович,— і зробити ще багато корисного...

Що ж, можливо, благодійництво «Олімпії» послужить прикладом для інших фірм та організацій.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Телебачення

П'ЯТНИЦЯ

12 березня

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.05 Худ. телефільм «Пригоди принца Флорізеля». 3 серія.
9.10 Диригує Андріан Бриттан (США).
10.00 Мистецька програма для дітей.
11.00 Молодіжна студія «Гарт».
12.00 УТН.
12.10 Багатосерійний худ. телефільм «Бодетаун». 76 серія.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Їжачок».
16.40 Золоті ворота.
17.10 Є ідея.
17.40 Наук.-поп. фільм «Пастка».
18.00 Танець на все життя. Народний артист України А. Кривохижа.
19.00 УТН.
19.20 Урядовий вісник.
19.50 Світ поезії. В. Стус.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Літературно-мистецька студія «Основа». М. Руденко: «Думайте. Вам пора...».
22.35 Арт-майдан. «Музичні зустрічі».
0.20 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.00 Новини.
8.20 Задзеркалля. Худ. телефільм «Сьомий джин».
9.40 Прем'єра док. телефільму «Заняття для списаного льотчика».
10.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 О. Штейн. «Версія». Фільм-вистава театру ім. Моссаради.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Блокнот.
15.10 Задзеркалля. Худ. телефільм «Сьомий джин».
16.30 Народні мелодії.
16.50 Справа.
17.00 Новини.
17.20 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Нафта і політика в Росії та СНД».
17.40 Людина і закон.
18.10 Погода.
18.15 Вагон-03.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Прем'єра худ. телефільму «Останній автопортрет».
22.10 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Довільний танець.
23.00 Новини.
«ВіД» представляє:
23.25 Музобоз.
0.10 Майданчик обозу. Група «Кар-мен».
1.10 Прес-експрес.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Кіпрас Мажейка. Репортажі з Малої Європи.
8.25 Дозвілля.
8.40 К-2 представляє: «Знай наших».
9.35 Мульти-пульти.
9.45 У світі тварин.
10.40 Паралелі.
10.55 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 143 серія.
11.45 Поклик Водолія.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Іжиця.
14.00 Рок-фестиваль «Тбілісі-80»
15.00 Телебіржа.
15.30 Там-там новини.
15.45 Студія «Рост».
16.15 ТрансРосефір. «Лазарет».
16.45 Панове-товариші.
17.00 «Зісланий на планету Земля». Худ. фільм. 2 серія.
17.50 Без забобонів.
18.45 Київська панорама.
19.05 Студія «Укртелефільм» представляє: В. Шевчук, «Птахи з Невидимого острова». Поетична притча».
20.50 «З 9.00 до 18.00». Мультфільм для дорослих.
21.00 К-2 представляє: «Абзац».
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Зірки говорять.
22.25 Спортивна карусель.
22.30 Давайте з'ясуємо.
22.40 На сесії ВР Російської Федерації.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

14.05 Мультфільми.
14.20 Худ. фільм «Велика піна».
15.55 Музична пауза.
19.35 Мультфільми.
20.00 Худ. фільм «Мефістофель».
22.00 Муз. фільм «101» (англійською мовою).

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, завідуючий відділом гуманітарних проблем; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.
Загальний тираж 814907

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311045.